

Wytyczne RDLP w Poznaniu do przygotowania przetargów na usługi leśne

Informacje podstawowe

1. Przy tworzeniu własnej dokumentacji przetargowej na 2016r. nadleśnictwa winny maksymalnie wykorzystać przekazane wzory SIWZ i umowy z komentarzem będące wynikiem pracy zespołu powołanego Zarządzeniem DGLP nr 20/2015.
2. Zamówienie należy podzielić na pakiety (części zamówienia). Przyjmuje się minimalną wielkość pakietu 2 leśnictwa i maksymalną 1 obręb. Niedopuszczalne jest przyjęcie jednego leśnictwa lub całego nadleśnictwa jako 1 pakietu.
3. Należy utrzymać stosowany podział zamówienia na pakiety terytorialne i funkcjonalne-specjalistyczne, w tym wydzielone pakiety tzw. harwesterowe.
4. W każdym pakiecie terytorialnym należy wydzielić część pozycji przeznaczonych do maszynowego pozyskania drewna, tworząc tzw. pakiety mieszane. W pakiecie mieszanym podawać wielkość masy do pozyskania harwesterem oraz lokalizację (pozycję).
5. Wprowadza się, jako obowiązkowe pozacenowe kryterium oceny ofert – wysokości 20% za zatrudnienie pracowników na umowę o pracę na czas nieokreślony i na pełen etat dla ilości osób wskazanych przez zamawiającego. Dotyczy to pracowników na stanowisku pilarza oraz operatorów harwesterów i forwaderów.
6. Podtrzymuje się stosowaną w latach ubiegłych zasadę, że całość rozliczeń (planowanie postępowania, przetargowanie oraz rozliczenie wykonania) z zastrzeżeniem punktu 7, będzie się odbywała w oparciu o katalogi pracochłonności robót stanowiące załączniki do Zarządzenia nr 99 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2003r. w sprawie wprowadzenia katalogów norm czasu pracy do prac leśnych (zn. spr. OR-181-1/03).
7. W przetargach na 2016r. dopuszcza się stosowanie jednostek naturalnych do rozliczeń z wykonawcą wyłącznie dla zrywki drewna oraz pozyskania drewna w wydzielonych pakietach harwesterowych (pozyskanie maszynowe + zrywka nasiębna). Ponadto stosowanie jednostek naturalnych jest uzasadnione w przypadku robót nieskatalogowanych, na podstawie wewnętrznych katalogów norm czasu wprowadzonych zarządzeniem nadleśniczego.
8. Zwraca się uwagę na możliwość zastosowania opcji i konieczność uwzględnienia zamówień uzupełniających..

Podział zamówienia na części

9. Podział zamówienia na części zależy od Nadleśniczego.
10. Należy utrzymać mieszany system podziału zamówienia na części (pakiety):
 - terytorialny – 1 pakiet to dwa do kilku leśnictw lub obręb (z uwzględnieniem postanowień punktu 3);
 - funkcjonalny – 1 pakiet to specjalistyczne prace określonego rodzaju np.: zrywka nasiębna, pozyskanie maszynowe ze zrywką nasiębną, orki pługami leśnymi,

rozdrabnianie pozostałości zrębowych, ochrona p.poż., itp.

11. W pakietach „harwesterowych” (pozyskanie harwesterem, zrywka nasiębiemą) wielkość pozyskania musi wynosić co najmniej 5 000 m³.

Opis przedmiotu zamówienia

12. Opis przedmiotu zamówienia powinien zawierać informacje o planowanych czynnościach, ilości jednostek oraz ilości godzin wynikających z wyliczeń dla konkretnych czynności (katalogowych i niekatalogowych). Dla czynności powinny być podane adresy leśne na których one występują. Podane czynności muszą odpowiadać czynnościom skatalogowanym, dla których ustalono pracochłonność.
Uwaga: Wzorcowa dokumentacja przewiduje rozliczenia w jednostkach naturalnych, dlatego należy wprowadzić zmiany wynikające z rozliczenia katalogowego stosowanego w RDLP w Poznaniu.
13. Katalogi wprowadzone jako stałe globalne w SILP, na które należy powoływać się w specyfikacji. (według tych katalogów prowadzone jest całe planowanie w LP zgodnie z wytycznymi DGLP) muszą być załącznikiem do SIWZ (ich wydruk).
14. Jeżeli w specyfikacji jest powołanie na wewnętrzny katalog pracochłonności zatwierdzony przez Nadleśniczego, to także ten wewnętrzny katalog musi być załączony do SIWZ.
15. Technologia pozyskania drewna – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla pakietów niespecjalistycznych należy umieścić zapis, że dopuszcza się dowolny sposób pozyskania drewna tj. pilarką bądź harwesterem, a zlecenie i rozliczenie nastąpi jak przy pozyskaniu drewna pilarką, zgodnie z zawartą w katalogu normą czasu dla prac leśnych wykonywanych w pozyskaniu drewna – tabela dla czynności CWDPN. Uniknie się w ten sposób formalnych nieporozumień w przypadku wystąpienia zmiany technologii w trakcie realizacji zawartej wcześniej umowy.
16. Technologia zrywki nasiębiemą – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia należy umieścić zapis, że dopuszcza się dowolny sposób realizacji zrywki nasiębiemą tj. z załadunkiem ręcznym bądź z załadunkiem mechanicznym, a zlecenie i rozliczenie nastąpi jak przy zrywce nasiębiemą z załadunkiem ręcznym (czynność katalogowa ZRYW-NASR – jest podstawą obliczenia pracochłonności dla zrywki nasiębiemą w programie Acer).
17. Techniki prac w zakresie hodowli lasu – w przypadku dopuszczenia możliwości realizacji zadania przy pomocy różnych narzędzi (ręcznych lub mechanicznych) należy umieścić w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zapis, że dopuszcza się dowolny sposób realizacji zadania a zlecenie i rozliczenie nastąpi w oparciu o czynność zdefiniowaną przez zamawiającego.
18. W pakietach specjalistycznych „harwesterowych” zaznaczyć, że drzewa, których pozyskanie harwesterem jest niemożliwe lub bardzo utrudnione mogą zostać pozyskane pilarką a rozliczenie za tą pracę nastąpi z całością pozyskanego drewna zgodnie z ustalonymi w przetargu cenami na tej pozycji.
19. Przygotowanie drewna do odbioru – w specyfikacji należy precyzyjnie opisać co wchodzi w zakres tych prac i sposób rozliczenia za ich wykonanie.
20. Sposób przygotowania gleby – należy w specyfikacji opisać planowany sposób przygotowania gleby. Jeżeli przewiduje się wyoranie bruzdy pługiem leśnym lub aktywnym, ze spulchnieniem lub bez, to trzeba to jasno opisać. Zwłaszcza należy określić minimalną powierzchnię (np. wyrażoną w procentach lub podając adresy leśne), która kwalifikuje się do orki pługiem aktywnym (talerzowym), jako szczególnie polecanym.

Uwaga: Punkty 15 do 20 wynikają ze stosowania w RDLP w Poznaniu rozliczenia katalogowego, należy o te zapisy uzupełnić wzorcową dokumentację.

21. Należy koniecznie przewidzieć możliwość udzielenia zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6) ustawy Pzp.

Brak informacji, o możliwości udzielenia zamówień uzupełniających, w ogłoszeniu o zamówieniu publikowanym w DUUE nie zezwala na udzielanie takich zamówień!

Uwaga: We wzorach ogłoszeń wysyłanych do Dziennika Urzędowego UE nie ma specjalnego miejsca na wpisywanie informacji o zamówieniach uzupełniających (w przeciwieństwie do ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych). Informację o przewidywanych zamówieniach uzupełniających rekomenduje się zamieścić w punkcie VI.3 „Informacje dodatkowe” wzoru ogłoszenia o zamówieniu przekazywanego do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (DUUE).

22. Jeżeli zamawiający (Nadleśnictwo) używa zwycięzcy przetargu swoje maszyny oraz pomieszczenia (najczęściej taka sytuacja spotykana jest przy przetargach na prace szkółkarskie) informacja taka musi znaleźć się w SIWZ wraz ze wzorem umowy oraz stawkami (wynajmu / użyczenia / dzierżawy).
23. Nie do przyjęcia jest w przetargu sytuacja gdy dopuszczamy dwa sposoby udostępniania sprzętu: albo użyczenie (wówczas kontraktujemy wykonanie usługi na naszym sprzęcie) albo najem/dzierżawę (wówczas kontraktujemy wykonanie usługi na sprzęcie zleceniobiorcy). Przypominam, że niedopuszczalne jest wynajmowanie przez nadleśnictwa sprzętu kupionego z środków funduszu leśnego; w takim przypadku możliwe jest wyłącznie jego bezpłatne użyczenie, a co za tym idzie, kontraktowanie wyłącznie kosztów robocizny (w takim przypadku zawrzeć w SIWZ kto remontuje i ponosi inne koszty sprzętu np. przeglądy techniczne w trakcie robót).
24. Zgodnie z art. 36b ust.1 ustawy Pzp zamawiający może żądać wskazania przez wykonawcę części zamówienia, której wykonanie zamierza powierzyć podwykonawcy, lub podania przez wykonawcę nazw (firm) podwykonawców, na których zasoby wykonawca powołuje się na zasadach określonych w art. 26 ust. 2b ustawy Pzp, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy Pzp.
25. Wykonawca będzie wykonywał przedmiot zamówienia na podstawie pisemnych zleceń przekazywanych przez Przedstawicieli Zamawiającego (dalej: „Zlecenie”). Zlecenie określać będzie zakres prac do wykonania, termin ich realizacji, lokalizację (adres leśny), a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby również szczególne wymagania co do sposobu wykonania prac oraz określenie części prac stanowiących przedmiot Zlecenia objętych odbiorami częściowymi. Ilość surowca do wykonania w ramach pozyskania i zrywki drewna wskazana w Zleceniu jest wartością szacunkową. Wykonaniem Zlecenia w zakresie dot. danej lokalizacji jest wykonanie zabiegu określonego w Zleceniu w tej lokalizacji.
26. Wykonawca będzie zobowiązany do uprzątnięcia po sobie wszelkich pozostałości i nieczystości z powierzchni, na której wykonywane były prace, oraz odpadów pozostałych po pozyskaniu w najbliższym otoczeniu.

Warunki udziału w postępowaniu

27. Wymaganą ilość osób w pakiecie niezbędnych do wykonania zamówienia ustalić wg uznania – obliczając ilość pilarzy przyjąć wielkość pozyskania w pakiecie pomniejszoną o planowane pozyskanie harwesterem i podzieloną przez 2 000 m³.
28. Wymaganą ilość sprzętu ustalić wg uznania zamawiającego w zależności od zakresu zadań w pakiecie. W pakietach mieszanych przyjąć wymaganie 1 harwestera na 20

tys. m³ pozyskania na rok.

29. Sprzęt specjalistyczny musi spełniać wymogi zawarte w przepisach. Przykładowo:

- Sprzęt podlegający dozorowi technicznemu (patrz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu Dz. U. z 2012r., poz. 1468) powinien być zarejestrowany w Urzędzie Dozoru Technicznego i posiadać aktualne dopuszczenie do pracy (decyzję UDT);
- Opryskiwacze powinny mieć aktualne przeglądy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 grudnia 2013r. w sprawie sprawdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013r., poz. 1686).

30. Stosować aktualnie obowiązujące standardy certyfikacji gospodarki leśnej, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przyrody i środowiska. Wykonawca będzie zobowiązany do stosowania oleju biodegradowalnego do smarowania pił łańcuchowych oraz zestawów do pochłaniania oleju w urządzeniach eksploatowanych na terenie lasów, które to zestawy w sposób skuteczny zabezpieczą przed zanieczyszczeniem środowiska naturalne.

31. Oleje i smary dopuszczone do stosowania w pracach leśnych, szczególnie do smarowania, pił łańcuchowych powinny należeć do kategorii „biodegradowalny, przeznaczony do smarowania urządzeń tnących” oraz posiadać udokumentowane świadectwo biodegradowalności. Dopuszcza się do stosowania jedynie środki smarne, których baza olejowa jest pochodzenia roślinnego lub składa się z komponentów nieszkodliwych dla środowiska naturalnego. Niedopuszczalne jest stosowanie olejów i smarów pochodzenia mineralnego wytwarzanych z ropy naftowej, niewiadomego pochodzenia, olejów zużytych, przepracowanych lub olejów innego przeznaczenia, niż do urządzeń tnących.

32. Wyznacznikiem szacunkowej ilości objętościowych lub wagowych zużywanego oleju biodegradowalnego do smarowania pił łańcuchowych będzie przewidywana masa pozyskania w m³ wynikająca z planu pozyskania drewna, przy uwzględnieniu poniższych norm:

- przy użyciu pilarki wynosi 0,05 litra na 1 m³ pozyskiwanego drewna,
- przy użyciu harwestera wynosi 0,02 litra na 1 m³ pozyskiwanego drewna.

33. Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany będzie przedstawić faktury zakupowe oleju wraz z „Kartą charakterystyki preparatu niebezpiecznego” potwierdzającego stopień biodegradowalności kupionego oleju, adekwatnie do ilości m³ pozyskanego drewna. Zamawiającemu służyć będzie prawo do weryfikacji olei używanych do smarowania układów tnących, pił łańcuchowych. Wykonawca zobowiązany będzie udostępnić Zamawiającemu możliwość pobrania próbek oleju w ilości niezbędnej do przeprowadzenia badań jego parametrów. Koszty badań laboratoryjnych pokrywa Zamawiający.

34. Wykonawca podczas wykonywania prac zobowiązany będzie posiadać odpowiednie zestawy do pochłaniania oleju, które znajdują się na wyposażeniu urządzeń mechanicznych (harwester, forwarder, ciągnik, przyczepa z urządzeniem dźwigowym i inne, oraz pilarki w miejscu ich tankowania), a których użytkowanie może spowodować skażenie środowiska olejem podczas wykonywania prac w lesie oraz podczas dojazdu i powrotu z powierzchni roboczej. Dopuszcza się posiadanie i używanie przez pilarzy karnistrów z bezpiecznymi końcówkami (dozownikami), uniemożliwiającymi rozlanie oleju i mieszanki paliwowej (przelanie) podczas tankowania pilarki (zastępczo za maty

pochłaniające olej i paliwo).

35. Nie wprowadzać warunku używania olejów hydraulicznych biodegradowalnych – może to spowodować utratę gwarancji maszyny – w zamian wymagać środków zabezpieczających (mat ochronnych itp.), jest to opisane w dokumentacji wzorcowej.
36. Wymagania wobec wykonawców muszą być ściśle określone. Niedozwolone jest stosowanie określeń typu „wystarczająca ilość” lub np. w żądaniu podania wartości wykonanych prac „wykonanie prac o wartości porównywalnej z przedmiotem zamówienia”. Jeżeli w dokumentach żądamy podania ilości posiadanych ciągników to w warunkach musimy podać że wykonawca musi posiadać np. 5 ciągników. Podobnie jeżeli żądamy polisy OC to podajemy na jaką (konkretną) sumę wykonawca ma być ubezpieczony. Błędem jest podawanie np. „Wykonawca powinien być ubezpieczony na kwotę wyższą niż wartość zamówienia w złożonej ofercie”.
37. We wzorze umowy lub w SIWZ należy zawrzeć sposoby rozliczania się z konsorcjum (w przypadku wygrania przez niego przetargu) – wzorcowa dokumentacja przewiduje zapłatę tylko liderowi konsorcjum.
38. W dalszym ciągu obowiązują uregulowania pisma RDLP z dnia 5 listopada 2007r. znak spr. DB-130-01/07. M.in. w umowie zawieranej z Konsorcjum umieszczamy zapis:

Pełnomocnicy konsorcjum przyjmują do realizacji zadania wynikające z art. 304 § 1 bądź § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Pracodawca lub przedsiębiorca nie będący pracodawcą jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy, o których mowa w art. 207 § 2, osobom fizycznym wykonującym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, a także osobom prowadzącym w zakładzie pracy lub miejscu wyznaczonym przez pracodawcę na własny rachunek działalność gospodarczą)

39. Wadium – należy żądać wysokiego wadium – 2,5 do 3 %.
40. Należy żądać zabezpieczenie należytego wykonania umowy – w wysokości nie mniejszej niż 3%.

Kryteria oceny ofert

41. Ustala się, że cena jako kryterium oceny ofert będzie stanowić 80%. Nie stosować więcej niż 2 kryteriów w przetargu.
42. W pakietach, w których jest pozyskanie wprowadzić jako pozacenowe kryterium oceny ofert w wysokości 20% – zatrudnianie pracowników (pilarzy, operatorów) na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony (stałej) i na pełny etat dla ilości osób wskazanych przez zamawiającego. Wymaganą ilość pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przyjąć w wysokości 30 do 50 % ilości ustalonej w warunkach udziału (punkt 27)
43. Należy pamiętać, że art. 26 ust. 2b ustawy Pzp dotyczy tylko warunków udziału w postępowaniu – nie ma zastosowania w kryteriach oceny ofert. Oznacza to, że ZUL jako warunek udziału w postępowaniu może korzystać z zasobów innych podmiotów korzystając właśnie z zapisów art. 26 ust. 2b ustawy Pzp – w kryteriów oceny ofert nie może już z takiego „podparcia” korzystać.
44. W pakietach, gdzie nie ma pozyskania (np. szkółka, przygotowanie gleby) można stosować jako kryterium zatrudnienie na umowę o pracę, można stosować także inne kryteria (np. doświadczenie).
45. Stosując kryterium „doświadczenie” ograniczać wysokość przerobu dającą maksymalną ilość punktów (maksymalną ilość punktów przydzielać za przerób w

wysokości 100% i więcej wartości pakietu).

Przetargi wieloletnie

46. Należy szerzej wdrażać do praktyki zawieranie umów wieloletnich. Ogłoszenie przetargów wieloletnich jest niedopuszczalne w jednostkach, które w przyszłym roku znajdują się w ostatnim lub przedostatnim roku urzędowania.
47. Ustawa Pzp dopuszcza przetargi czteroletnie, jednak nie należy raczej przekraczać okresu 3-letniego.
48. Przy przetargach wieloletnich niezbędny jest zapis:

Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia z wyszczególnieniem pozycji (prac) tworzących daną część zamówienia (pakiet) oraz miejsc ich wykonania (adresów leśnych) w 2015 roku określa załącznik X do niniejszej specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Szczegółowy opis czynności składających się na poszczególne pozycje (prace) określa katalog norm czasu pracy stanowiący załącznik Y do niniejszej specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Adresy leśne na rok 2017 / lata 2018 i 2019 będą określone po zatwierdzeniu planu finansowo – gospodarczego przez Dyrektora Generalnego LP

Waloryzacja

49. W przetargach wieloletnich jest obowiązek wprowadzenia do SIWZ (i wzoru umowy) waloryzacji wprowadzonej ostatnią nowelizacją ustawy Pzp w art. 142 ust. 5 pkt. 2 i 3. Należy wpisać zasady tej waloryzacji (nie cały wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę musi być odzwierciedlony wzrostem stawki). Zasady waloryzacji muszą być dokładnie opisane.
50. Należy dopuścić ewentualną zmianę stawki podatku VAT. Zaleca się wprowadzenie zapisu w SIWZ i w umowie, np.:

- *Kwota netto wynagrodzenia jest niezmienna, obejmuje wszelkie roboty, narzuty i dodatki dla Wykonawcy oraz wszystkie koszty towarzyszące przygotowaniu i realizacji robót ponoszone przez Wykonawcę i nie będzie podlegała żadnym waloryzacjom.*
- *Strony przyjmują zasadę, że należny podatek VAT naliczony zostanie do ceny netto w fakturze zgodnie z obowiązującym prawem w dniu wystawienia faktury, bez konieczności zmiany umowy.*

Uwaga: przy powyższym zapisie nie wpisujemy do SIWZ i umowy, waloryzacji wprowadzonej ostatnią nowelizacją ustawy w art. 142 ust. 5 pkt. 1.

51. Oprócz waloryzacji ustawowej wynikającej z art. 142 ust. 5 ustawy Pzp można stosować także waloryzację fakultatywną. Należy pamiętać, że cena za usługę podana w ofercie i potem zamieszczona w umowie jest niezmienna – jeżeli chcemy ją zmieniać (waloryzować) muszą być w dokumentach przetargowych podane zasady zmian tych cen. Zmiany te muszą być dokładnie podane i odnosić się do cen lub wskaźników niezależnych od zamawiającego i wykonawcy (np. inflacja wg wskaźnika GUS, cena paliwa wg ceny hurtowej PKN Orlen itp.)
52. Zapis w SIWZ o waloryzacji może być bezwarunkowy (tzw. „twardy” – zmuszający do waloryzacji stawek) jak i warunkowy (tzw. „miękki” – pozostawiający sprawę waloryzacji do uznania zamawiającego). W aktualnej sytuacji ekonomicznej zaleca się stosowanie tzw. „miękkich” zapisów. Zamieszczenie we wzorze umowy stanowiącej załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia waloryzacji warunkowej powoduje, że zastosowanie tej waloryzacji będzie możliwe po dokonaniu zmiany umowy. Zmiana ta jest istotną zmianą umowy, a co za tym idzie Zamawiający

przewidując w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (we wzorze umowy) taką zmianę musi precyzyjnie określić warunki takiej zmiany (art. 144 ust. 1 ustawy Pzp). Określając warunki takiej zmiany Zamawiający nie może naruszać zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Waloryzacja warunkowa i mechanizm jej dokonania należy precyzyjnie opisać w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Należy pamiętać, że do zmiany umowy potrzebna jest zgodna obu jej stron.

Przykład zapisu o waloryzacji stawek

„Strony ustalają, że stawki jednostkowe brutto wskazane w kosztorysie ofertowym stanowiącym załącznik nr __ do niniejszej umowy będą podlegały waloryzacji. Waloryzacja zostanie dokonana o średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dla poprzedniego roku kalendarzowego obowiązywania umowy. Waloryzacja będzie dokonywana jeden raz w roku od miesiąca następującego po miesiącu, w którym ogłoszono wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. W przypadku deflacji (wskaźnika ujemnego) stawki będą obniżane.”

53. Podawać w SIWZ prawidłową (wg wiedzy Nadleśnictwa) stawkę VAT. Zaleca się wypełnianie w kosztorysach ofertowych komórek w których podaje się stawkę VAT.
54. W przetargowaniu rocznym nie wprowadzać waloryzacji ceny za usługę.

Kary umowne

55. Propozycje kar umownych są podane we wzorcowej dokumentacji przetargowej.

Ogłoszenie przetargu

56. Wysyłając ogłoszenie o zamówieniu do Dziennika Urzędowego UE, należy podawać szacunkową wartość zamówienia. Dla uniknięcia nieporozumień w ogłoszeniu:
- w punkcie II.2.1 wpisujemy: „Całość prac leśnych w Nadleśnictwie XX” oraz szacunkową wartość całego zamówienia (wszystkich części) wraz z opcjami i zamówieniami uzupełniającymi;
 - w załączniku B (wypisywanym odrębnie dla każdej części) w punkcie 3 wpisujemy: „Podana poniżej wartość nie zawiera wartości zamówień uzupełniających i opcji” lub wpisujemy „Podana poniżej wartość zawiera wartość opcji w wysokości 20% zamówienia podstawowego i wartość zamówień uzupełniających w wysokości 50% zamówienia podstawowego”, wartości w odpowiednie miejsce w tym punkcie wpisujemy zgodnie ze swoimi wpisami.
57. Należy ustalić termin wysłania ogłoszenia na min. 20 dni przed datą otwarcia ofert (czyli ogłoszenie należy wysłać do 4 listopada 2015r.).
58. Przy otwarciu ofert pamiętać o nowych uregulowaniach dotyczących rażąco niskiej ceny.